

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ROK SZKOLNY 2014/2015
ETAP OKRĘGOWY**

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 23 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
6. Odpowiedzi zapisuj w miejscu na to przeznaczonym.
7. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za każde zadanie.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.

Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania: 40.

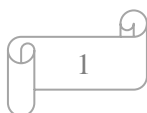
Do następnego etapu
zakwalifikujesz się,
jeżeli uzyskasz co
najmniej 32 punkty.

POWODZENIA!

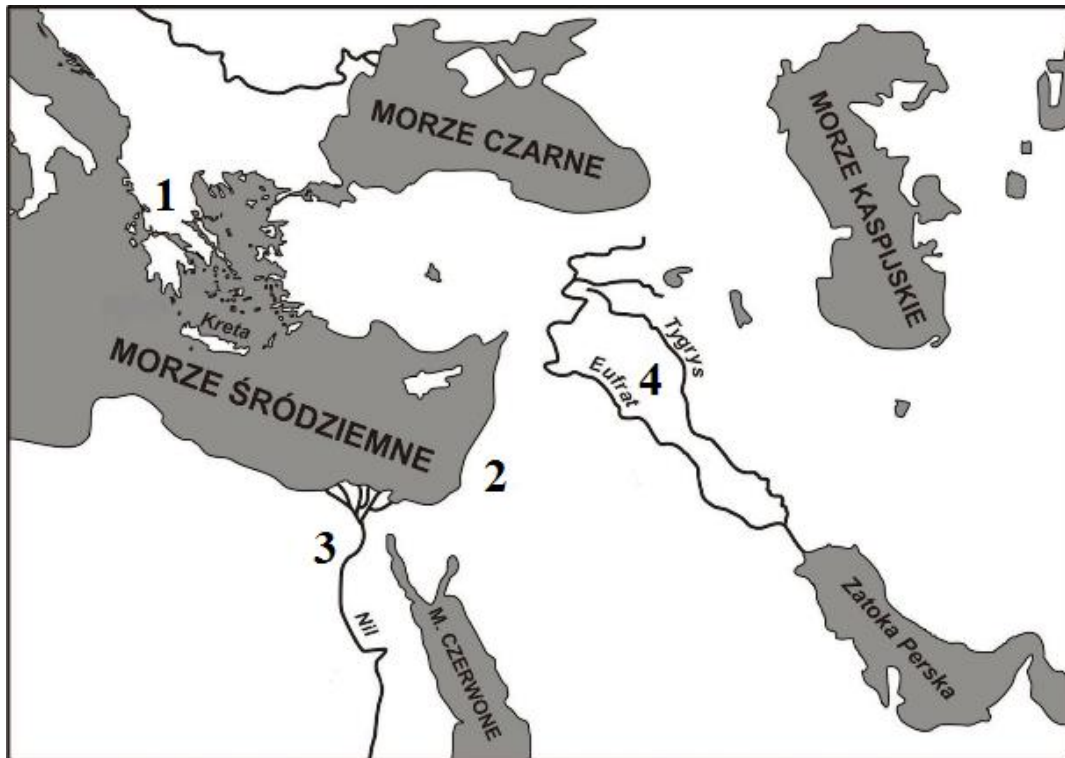
Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Liczba punktów												
Liczba punktów po weryfikacji												
Nr zadania	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Razem
Liczba punktów												
Liczba punktów po weryfikacji												

Zatwierdzam

Mapa do zadania 1

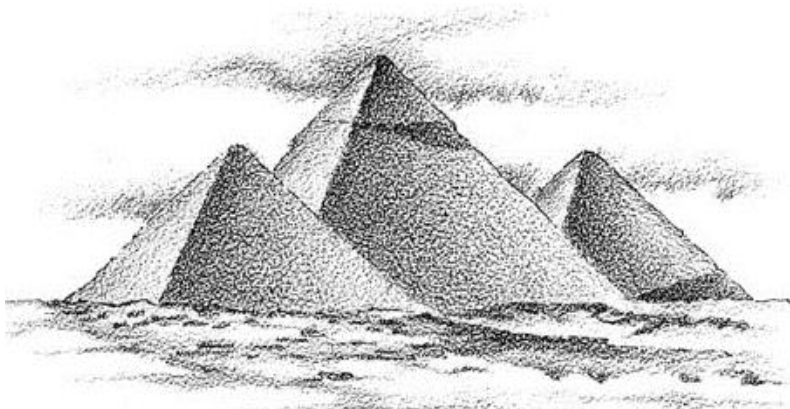

Źródło: <https://bnd.ibe.edu.pl/public/files/media/historia/mapa-wschodu.png>

1. Obok nazw starożytnych cywilizacji dopisz właściwą cyfrę z mapki wskazującą na ich lokalizację na mapie Bliskiego Wschodu. (3 punkty)

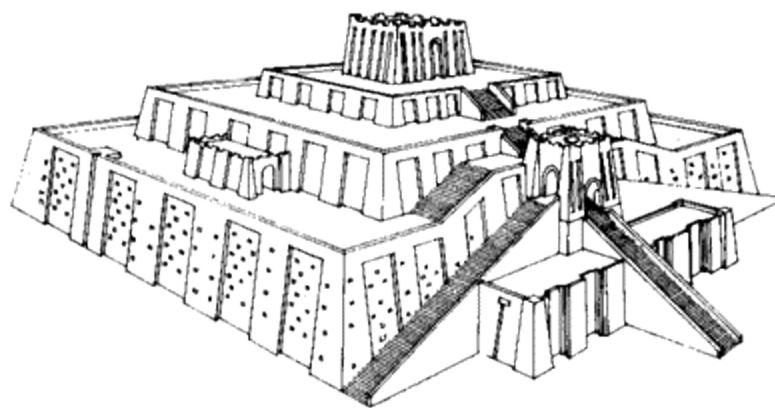
- a) Egipt -
- b) Grecja -
- c) Mezopotamia -

2. Obok starożytnych budowli dopisz właściwą nazwę cywilizacji, którą reprezentują. (2 punkty)

- a)

Źródło: <http://www.birkey.com/uploads/Great-Pyramids.jpg>

b)

Źródło: http://www.bible-history.com/babylonia/ziggurat_ur.gif

3. Uzupelnij luki, dobierajac wlasciwe slowa z tabeli.

(3 punkty)

apostołowie, Dobra Nowina, Jezus Chrystus, judaizm, monoteizm, Piotr, Talmud

Chrześcijaństwo to religia i uniwersalistyczna, której istotą jest wiara w Chrześcijaństwo powstało w I w. n.e., w łonie ówczesnego, jako wynik działalności Jezusa z Nazaretu, który głosił Ewangelię, tj. o zbawieniu. Powołał on i uformował grupę 12 uczniów – [...] Pierwsza wspólnota, powstała w Jerozolimie po Zesłaniu Ducha Świętego, była skupiona wokół apostołów z na czele.

Chrześcijaństwo, [w:] Multimedialna encyklopedia PWN 2.0. Historia, PWN 2008.

4. Uszereguj chronologicznie władców Polski wpisując cyfry od 1 do 5, począwszy od panującego najdawniej.

(1 punkt)

- a) Bolesław I Chrobry
- b) Bolesław III Krzywousty
- c) Kazimierz III Wielki
- d) Mieszko I
- e) Władysław I Łokietek

5. Wstaw odpowiednie wyrazy do luk w tekście.

(2 punkty)

Afryka; broń palna; Indianie; karawela; Nowy Świat

Wielkie odkrycia geograficzne umożliwił znaczny postęp w nawigacji (m.in. rozpowszechnienie busoli) oraz zbudowanie Odkryte tereny uzyskały miano Następstwem odkryć były podboje kolonialne i wyniszczenie Podbój był możliwy m.in. dzięki zastosowaniu

Ilustracja do zadań 6 i 7.

Źródło: http://www.roberto-crosio.net/1medioevo/feudo_soc_trinitaria.htm

6. Przedstawionych na ilustracji osób dotyczą łacińskie zwroty, których znaczenie zapisano poniżej po polsku. Dopisz numery osoby/osób do właściwej frazy. (3 punkty)

- a) Ty broń
- b) Ty módl się
- c) Ty pracuj

7. Wymień przedmioty, które wskazują na przynależność stanową postaci przedstawionych na ilustracji. (1 punkt)

.....

.....

.....

8. Spośród wymienionych poniżej podkreśl trzy przyczyny Wielkiej Wojny z Zakonem (1409-1411), podczas której doszło m.in. do bitwy pod Grunwaldem. (1 punkt)

dążenie do odzyskania przez Polskę utraconych ziem; krzyżackie usiłowania rozbicia unii polsko-litewskiej; powstanie antykrzyżackie na Żmudzi; przeniesienie stolicy do Warszawy; zajęcie przez Polskę Pomorza z Gdańskiem;

9. Wyjaśnij pojęcia związane z miastem średniowiecznym. (3 punkty)

a) cech

.....
.....
.....

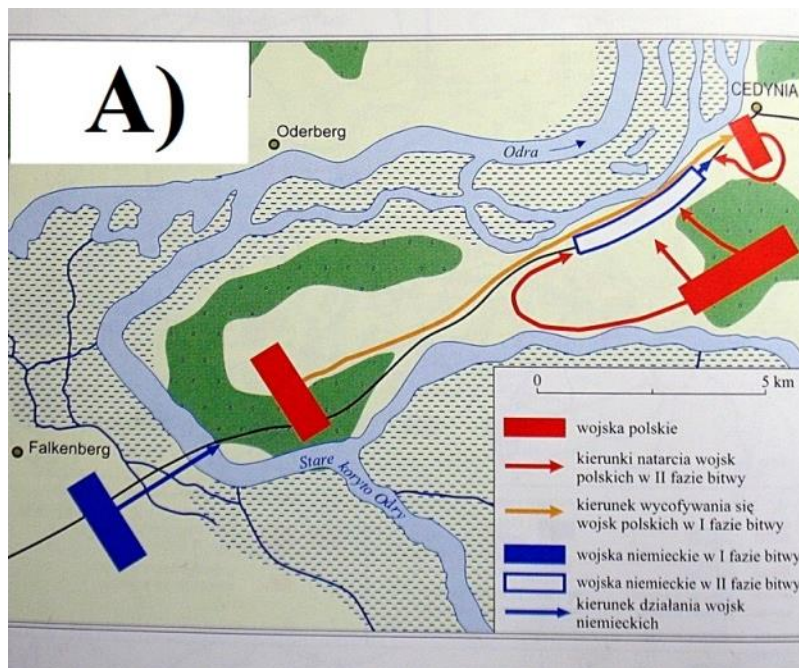
b) burmistrz

.....
.....
.....

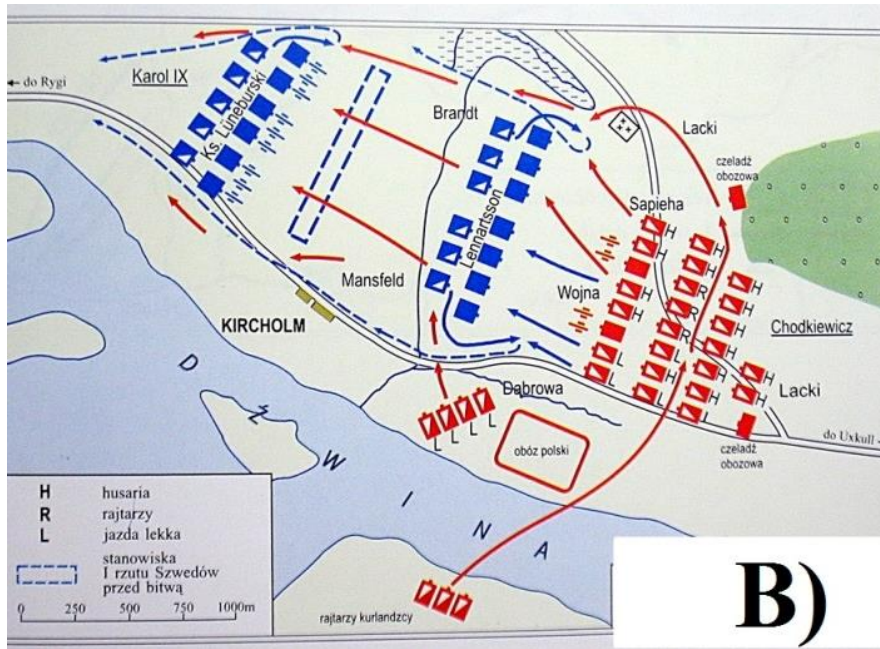
c) rynek

.....
.....
.....

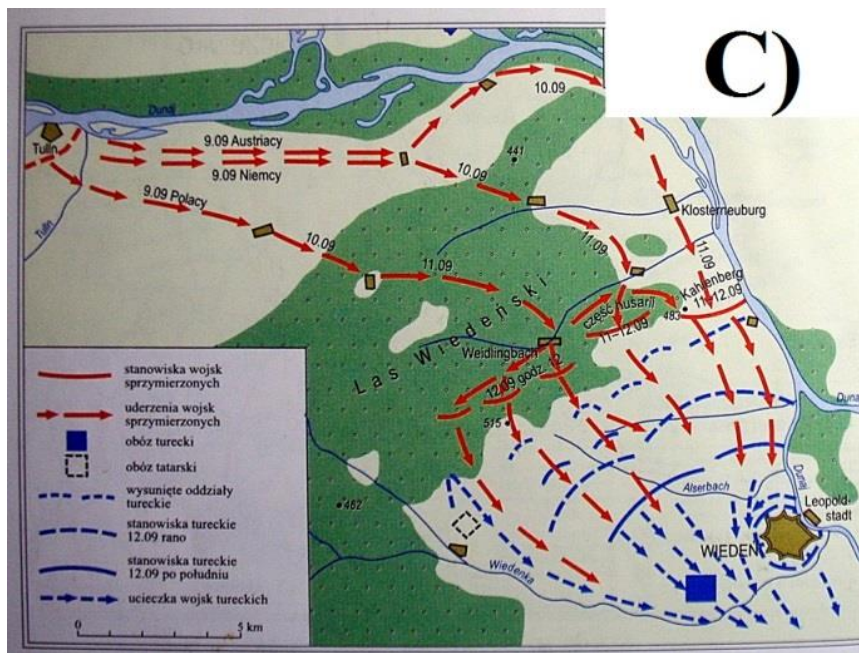
10. Zapoznaj się z planami bitew i zaznacz ten, który miał miejsce w czasach panowania pierwszego historycznego władcy Polski. (1punkt)

Źródło ilustracji: <http://fronda.gliwice.pl/news.php5?id=710>

Źródło ilustracji: <http://buk.wzks.uj.edu.pl/grunwald/bitwy/image/bitwy/kircholm.jpg>

Źródło ilustracji: <http://mirekkabala.pl/wp-content/uploads/2013/09/wieden.jpg>

11. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe, wpisując odpowiednio PRAWDA lub FAŁSZ. (2 punkty)

Źródła definicji: *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia*, wyd. 4 zm. i rozsz., wyd. WSiP, Warszawa 2004; *Multimedialna encyklopedia PWN 2.0. Historia*, PWN 2008.

Zdanie	Prawda lub Fałsz
Elekcja to był sposób wyboru nowego władcy w Rzeczypospolitej przez ogół szlachty, mieszczan, chłopów i zakonników katolickich.	
Folwark to duże gospodarstwo rolne lub rolno-hodowlane, produkujące głównie na zbył, w którym posługiwano się pracą chłopów pańszczyźnianych.	
Pańszczyzna to przymusowa praca i usługi chłopów na rzecz pana feudalnego w zamian za użytkowanie gospodarstwa.	
Pospolite ruszenie w dawnej Polsce było formą organizacji siły zbrojnej; obejmujące od XIII w. rycerstwo-szlachtę.	

12. Poniższe nazwiska wpisz do odpowiednich komórek w tabeli, biorąc pod uwagę związany z ich działalnością prąd w kulturze lub epokę historyczną. (2 punkty)

Jerzy Waszyngton; Karol Monteskiusz; Leonardo da Vinci; Michał Anioł;

Renesans w sztuce	Oświecenie w polityce

13. Scharakteryzuj teorię Kopernika. Zastosuj odpowiednie terminy. (3 punkty)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst źródłowy i mapa do zadań 14, 15, 16.

Ustawa rządowa z dnia 3 Maja 1791 roku

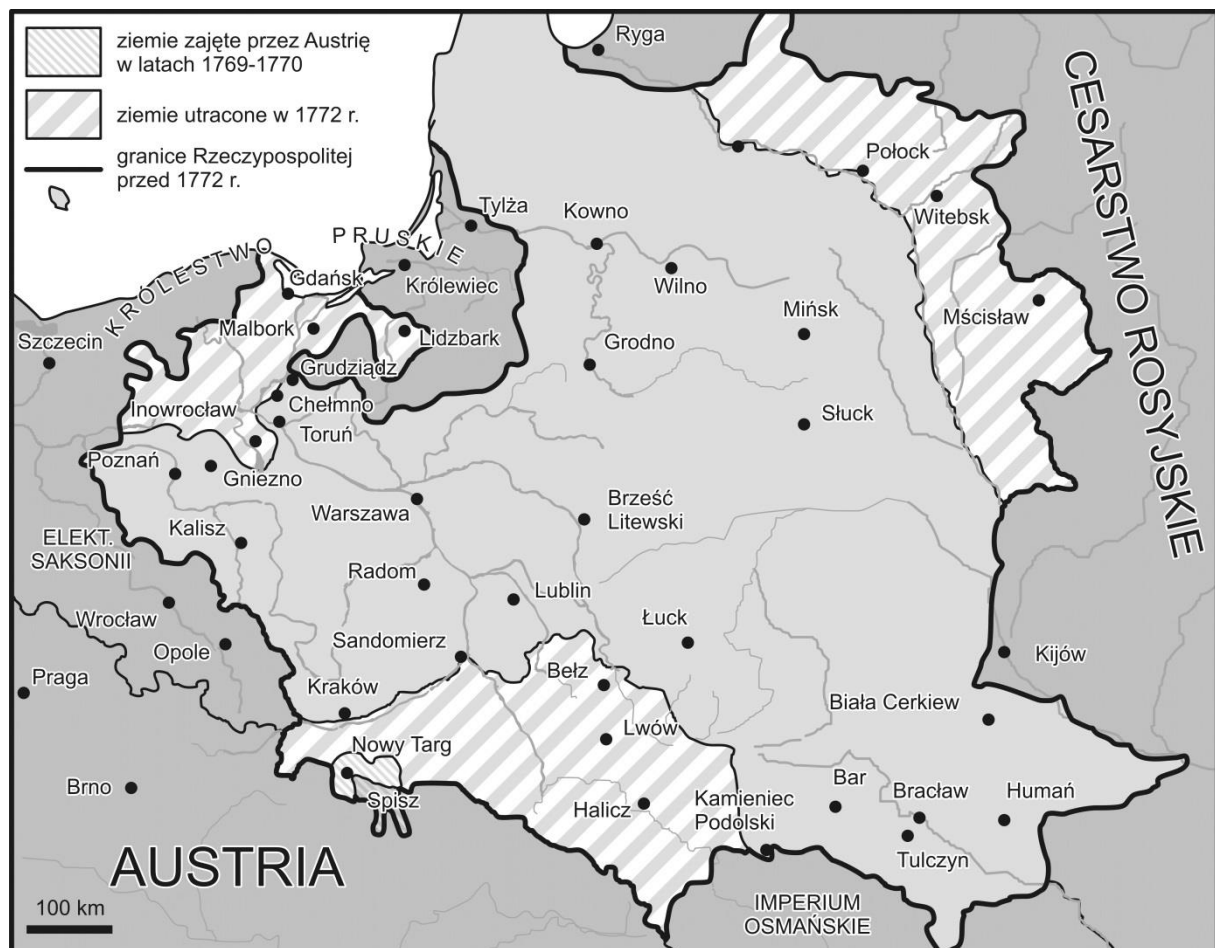
W imię Boga w Trójcy Świętej Jedyne. Stanisław August z Bożej Łaski i Woli Narodu Król Polski, Wielki Książę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Inflancki, Smoleński, Siewierski i Czernihowski, wraz ze stanami skonfederowanymi w liczbie podwójnej naród reprezentującymi.

[...]

II. Szlachta i ziemianie

[...] Stanowi szlacheckiemu wszystkie swobody, wolności, prerogatywy pierwszeństwa w życiu prywatnym i publicznym najuroczyściej zapewniamy, szczególnie zaś prawa, statuty i przywileje temu stanowi od Kazimierza Wielkiego, Ludwika Węgierskiego, Władysława Jagiełły i Witolda, brata jego, wielkiego księcia litewskiego, niemniej od Władysława i Kazimierza Jagiellończyków, od Jana Alberta, Aleksandra, Zygmunta Pierwszego braci, od Zygmunta Augusta, ostatniego z linii jagiellońskiej sprawiedliwie i prawnie nadane, utwierdzamy, zapewniamy i za niewzruszone uznajemy. [...]

Źródła i materiały do nauczania historii, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 133-134.

Źródło ilustracji: <https://bnd.ibe.edu.pl/tool-page/220>

14. Wypisz dwie nazwy ziem wymienionych w tytułaturze Stanisława Augusta Poniatowskiego, które w 1791 r. nie leżały w granicach Rzeczypospolitej. (2 punkty)

.....
.....

15. Dokończ zdanie. (1 punkt)

Wymieniony w tekście Zygmunt Pierwszy to

16. Zaznacz na mapie i wpisz poniżej nazwę miasta, gdzie Tadeusz Kościuszko rozpoczął powstanie. (1 punkt)

.....

17. Podkreśl nazwisko osoby będącej symbolem wierności królowi i niezłomności postawy w czasie potopu szwedzkiego. (1 punkt)

- a) Stefan Czarniecki
- b) Hieronim Radziejowski
- c) Janusz Radziwiłł

18 Podkreśl nazwę miejscowości, gdzie nieugięcie i skutecznie broniono się przed szwedzkim najeźdźcą. (1 punkt)

- a) Częstochowa
- b) Kiejdany
- c) Ujście

19. W czasach potopu szwedzkiego władcą Polski był: (1 punkt)

- a) Zygmunt III Waza.
- b) Władysław IV Waza.
- c) Jan II Kazimierz Waza.

20. Rozpoznaj przedstawionych poniżej władców Polski oraz dopasuj do nich pojęcia zamieszczone w tabeli (po trzy charakterystyczne określenia do każdej z komórek).(2 punkty)

Źródło ilustracji: www.wikipedia.pl

husaria; kosynierzy; kupiec; naczelnik powstania; odsiecz; przysięga Kościuszki; sułtan;

Władca	Pojęcia
	
<p>a)</p>	
	
<p>b)</p>	

Tekst źródłowy do zadań 21, 22 i 23.

Rano o godzinie 5 moskiewskie wojska stojące naprzeciw naszym puściły jedną raketę spod Radzimina.[...] od koszar gwardiackich Moskale ponad samą Wisłą wdarli się na Pragę i zaczęli strasznym sposobem domy palić i ludzi bez pardonu zabijać. [...] dostawszy się do mostu, każdego, jak małych tak i dużych zabijano. Na Pradze Moskale, bez pardonu matki i najmniejszych dzieci rzną – na bagnety biorą i rzucają na ulicę. [...] Inne zaś w ogień rzucano i żywcem palono, inni nie mogąc się dostać na most, prosto w Wisłę skakali i topili się, choćby się był kto pływaniem ratował, ale dla kawalerii, która wpływ maszerowała, to końmi tratowano.

Relacja J. Kilińskiego o rzezi Pragi 4 listopada 1794 r., [w:] *Źródła i materiały do nauczania historii*, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 144-145.

21. W przytoczonym tekście dwukrotnie pada archaiczne określenie jednego z sąsiadów przedrozbiorowej Rzeczypospolitej „Moskale”. O przedstawicieli jakiego narodu chodzi? (1 punkt)

.....

22. Podaj dwa argumenty uzasadniające określanie opisanego wydarzenia w tekście źródłowym mianem „rzezi Pragi”. (2 punkty)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

23. Wybierz poprawną odpowiedź. Przytoczone wydarzenia miały miejsce podczas:(1 punkt)

- a) powstania Chmielnickiego.
- b) potopu szwedzkiego.
- c) powstania kościuszkowskiego.